

Φτιάχνω κομπόστ για λίπανση εδάφους

/ Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός

Φωτο: ikypros.com

Compost ονομάζεται το οργανικό υλικό που προέρχεται από την διαδικασία της κομποστοποίησης οργανικών υπολειμμάτων. Οι ανθρώπινες ενέργειες που έχουν σκοπό να επιταχύνουν και να καθοδηγήσουν τις φυσικές διεργασίες της βιοαποδόμησης των οργανικών υπολειμμάτων έχει επικρατήσει να ονομάζεται διεθνώς κομποστοποίηση (composting).

Το compost είναι ένα προϊόν με μεγάλη γεωργική αξία. Πρόκειται ουσιαστικά για ένα οργανικό λίπασμα που βελτιώνει το έδαφος. Όταν προστεθεί στην καλλιέργεια δεν ανταγωνίζεται το άζωτο με τα φυτά, είναι απαλλαγμένο δυσοσμίων. Τα compost περιέχουν συνήθως 2 % άζωτο, 0,5 - 1 % φώσφορο και περίπου 2 % κάλιο. Το άζωτο αποδεσμεύεται και είναι διαθέσιμο στα φυτά με αργό ρυθμό.

Τα πλεονεκτήματα της χρήσης compost είναι πολλά:

Τα φυτά γίνονται πιο ανθεκτικά στις διάφορες ασθένειες.

Η γεύση και το άρωμα των προϊόντων είναι καλύτερα.

Το έδαφος γίνεται πιο αφράτο, καλύτερο πορώδες, δουλεύουν καλύτερα οι μικροοργανισμοί και δεν κρατάει νερά.

Η απόδοση των φυτών είναι ίδια με την συμβατική καλλιέργεια.

Με τη χρήση του κομπόστ μπορούμε να βοηθήσουμε τα ταλαιπωρημένα εδάφη να ξαναγίνουν οργανικά εδάφη.

Υλικά κατάλληλα για κομποστοποίηση:

Φύλλα από φυτά και δέντρα.

Υπολείμματα καλλωπιστικών φυτών δέντρων (κλαδιά, βλαστοί).

Διάφορα αγριόχορτα (να μην έχουν ώριμους σπόρους).

Μαραμένα λουλούδια.

Χώμα από γλάστρες (όταν ανανεώνεται το χώμα τους).

Κλαδιά δένδρων και θάμνων.

Στάχτη από ξύλα.

Κομμένο γρασίδι από χλοοτάπητες.

Ροκανίδια και πριονίδια ξύλου σε μικρές ποσότητες (όχι εμποτισμένης ξυλείας).

Υπερώριμα ή χαλασμένα φρούτα.

Τσόφλια από αυγά.

Υπολείμματα του καφέ και τσαγιού με το νερό τους.

Υπολείμματα λαχανικών από το καθάρισμα τους στην κουζίνα (φλούδες από λαχανικά και φρούτα, βολβοί από φασόλια, αρακά, κουκιά κ.ά.

Υπολείμματα βρασμένων φαγητών στα οποία δεν έχει προστεθεί λάδι.

Άχυρο από καλλιέργειες ή από ενσταυλισμό ζώων.

Φύκια θάλασσας.

Κοπριά από αιγοπρόβατα και βοοειδή

Υλικά Ακατάλληλα για κομποστοποίηση:

Πέτρες, μεταλλικά αντικείμενα, πλαστικά, γυαλί, τυπωμένο χαρτί, υπολείμματα φαγητών που περιέχουν λίπη, κρέας, κόκαλα, καθώς και τα υλικά καθαρισμού.

Κατασκευή Κομπόστ

Κομπόστ μπορεί να παρασκευάσει ο καθένας σε λίγα τετραγωνικά μέτρα ανθόκηπου ή λαχανόκηπου, συγκεντρώνοντας τα υλικά σε σωρούς ή μικρές αυτοσχέδιες κατασκευές από ξύλο ή συρματόπλεγμα. Ο χώρος κομποστοποίησης για λόγους αισθητικής και υγιεινής, δεν πρέπει να βρίσκεται κοντά σε κατοικημένες περιοχές. Το κομπόστ μπορεί να γίνει σε έναν απλό σωρό αν ο όγκος είναι τουλάχιστον 3 κυβικά μέτρα. Το ύψος του σωρού δεν πρέπει να ξεπερνάει τα 2 μέτρα για να αποφύγουμε τη συμπίεση και να μπορούμε να ανακατεύσουμε το σωρό πιο εύκολα. Η βάση του σωρού πρέπει να έχει λίγη κλίση για να στραγγίζουν τα νερά. Μπορούμε να φτιάξουμε το στρώμα της βάσης με καλά πατημένο χώμα, άμμο ή χαλίκι.

Το άριστο μέγεθος των υλικών για τον σωρό μας είναι από 1,5-7,5 cm περίπου. Το μέγεθος του υλικού επηρεάζει σημαντικά τη μικροβιακή δραστηριότητα αφού ο θρυμματισμός αυξάνει την επιφάνεια όπου δρουν τα μικροβιακά ένζυμα και μειώνει

τα κενά αέρα. Στη βάση του σωρού θα ήταν καλό να τοποθετήσουμε το πρώτο στρώμα από ένα ξηρό ασυμπίεστο υλικό όπως θρύμματα ξύλου, για να εξασφαλίσουμε τον καλό αερισμό από κάτω. Μετά προσθέτουμε εναλλάξ ένα στρώμα υγρών υλικών π.χ. γρασίδι, φλούδες φρούτων και μετά συνεχίζουμε με μια στρώση από απορροφητικά υλικά π.χ. άχυρο, ξερά φύλλα, στάχτη. Καθώς προσθέτουμε κάθε στρώμα, το βρέχουμε με νερό. Τέλος προστατεύουμε το σωρό από τις καιρικές συνθήκες και τον καλύπτουμε με άχυρο ή με ένα μουσαμά στην κορυφή.

Αφού διαμορφωθεί ο σωρός, η αύξηση της θερμοκρασίας φανερώνει έναρξη της μικροβιακής δραστηριότητας. Τα πρώτα δύο ή τρία 24ώρα, η θερμοκρασία αυξάνει και μπορεί να υπερβεί τους 70°C και να διατηρηθεί για αρκετές μέρες. Μια θερμοκρασία γύρω στους 55°C – 60°C είναι απαραίτητη για ένα χρονικό διάστημα (Α΄ φάση) επειδή οδηγεί σε μερική αποστείρωση του υλικού. Κατά τη Β΄ φάση, η βέλτιστη θερμοκρασία κομποστοποίησης βρίσκεται ανάμεσα στους 30°C – 37°C , ενώ αν μειωθεί κάτω από τους 20°C η αποσύνθεση επιβραδύνεται.

Η βιοδιάσπαση είναι αερόβια διεργασία για αυτό οι οργανισμοί που συμμετέχουν πρέπει να εφοδιάζονται με το απαραίτητο οξυγόνο. Αν εκτραπεί η ζύμωση σε αναερόβια, εκλύονται από τον σωρό δύσσομα αέρια όπως υδρόθειο, μεθάνιο, αμμωνία. Αυτό το διορθώνουμε διώχνοντας την υπερβολική υγρασία, γυρίζοντας το σωρό. Ελέγχουμε την υγρασία κάθε 5-10 μέρες και προσθέτουμε νερό όταν γυρνάμε το σωρό. Η υγρασία δεν πρέπει να υπερβαίνει το 70%. Το μυστικό για γρήγορη κομποστοποίηση είναι συχνό γύρισμα. Εξασφαλίζει τον καλό αερισμό και οι μικροοργανισμοί δουλεύουν κυριολεκτικά πυρετωδώς. Η θερμοκρασία ελέγχεται και μόλις πέσει, ο σωρός γυρίζεται. Η ανάδευση των σωρών πραγματοποιείτε κάθε 7-10 ημέρες. Για να επιτύχουμε όσο το δυνατόν καλύτερο αερισμό η αναστροφή γίνεται με διπλό τρόπο, μέσα έξω και τα πάνω κάτω. Στο τέλος της κομποστοποίησης έχουμε μείωση στο 65 – 70 % του αρχικού όγκου υλικών.

Στο σπίτι:

Ένα δοχείο που μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε για παρασκευή compost στο σπίτι μας, είναι ένα παλιό ντεπόζιτο νερού. Θυμηθείτε να ανοίξετε αρκετές τρύπες στις πλευρές του ντεπόζιτου, κάτι που είναι απαραίτητο για την κυκλοφορία του αέρα.

Οικιακή κομποστοποίηση

Κατασκευή κάδου κομποστοποίησης από παλέτες

Έγχυμα κομπόστ:

Φυτά που χρειάζονται άμεση ενίσχυση ξαναζωντανεύουν με νερό πλούσιο σε θρεπτικά, που γίνεται με την εμβάπτιση μιας τρύπιας σακούλας με κομπόστ σε έναν κουβά για 2-3 μέρες. Διαλύουμε το υγρό που προκύπτει μέχρι να έρθει στην απόχρωση του τσαγιού. Μπορούμε να ξαναχρησιμοποιήσουμε την ίδια «σακούλα» μερικές φορές κι ότι απομένει μπαίνει πάλι στο σωρό του κομπόστ.

Δείτε εδώ μια λίστα με φυτά που είναι χρήσιμα στη δημιουργία κομπόστας:

<http://www.pfaf.org>

Αναφορές: <http://triton.chania.teicrete.gr>, <http://www.prosodol.gr/>

Πηγή: ftiaxno.gr